

Міністерство освіти і науки України

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди, природничий факультет

Akademia Pomorska w Słupsku
Instytut Biologii i Ochrony Środowiska

II Міжнародна науково-практична конференція

ПРИРОДНИЧА НАУКА І ОСВІТА: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

20-21 вересня 2019

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Харків 2019

10.Stankevych S. V. Fall webworm (*Hyphantria cunea*) in Kharkiv region. Znanstvena misel. No 8 (8), 2017. Vol. 1. P. 10–14.

Никитюк Л.В.

РОЗРОБКА ПИТАНЬ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С.Сковороди

e-mail: nikityk_1@ukr.net

Nykytyuk L.V. DEVELOPMENT OF INTEGRATED SCIENCE EDUCATION ISSUES: A HISTORICAL ASPECT. The article deals with the importance of the whole generation of holistic perception of nature and the world for the younger generation. The experience of teaching science in the educational institutions of the past centuries is generalized.

Keywords: *natural sciences, natural sciences competences, natural sciences picture of the world.*

Сучасний стан розвитку науки і освіти, екологічний стан у країні і всьому світі ставлять нові вимоги до освіти, навчального процесу. Вони повинні забезпечити у підростаючого покоління цілісної свідомості, життєствердного образу світу і його основи – екологічного образу природи, природничонаукової компетентності, які обумовлювали б екологічну вихованість, цілісне сприйняття природи, світу, обумовлювали формування в учнів переконання, що людина має жити за принципом соціоприродної справедливості, згідно з яким кожна жива система має право на безпечне довкілля.

Інтеграція змісту освіти сприяє об'єднанню її галузей і разом з тим приводить до взаємопроникнення, поширення основних законів науки в інші її області, до збільшення фрагментів знань.

Таким чином в учнів повинна сформуватися цілісність знань про природу, природничонаукова картина світу, природничонаукова компетентність. Зважаючи на широке вивчення проблем інтеграції предметів природничого циклу, слід звернути увагу на історичний аспект даної теми.

Дослідженням встановлено, що на початку XIX ст. на науковій основі на тлі інтенсивного розвитку природничих наук, прогресувала також освітня галузь природознавство. Поступово в Україні розробляється та запроваджується система освіти, до складу якої входили повітові школи, повітові училища, гімназії, університети.

У ході наукового дослідження, виявлено, що згідно зі «Статутом навчальних закладів, підпорядкованих університетам» 1804 р. природознавству надавалось також і велике загальноосвітнє значення. З'являється навчальний предмет природнича історія, яку було віднесено до розряду «наук початкових, але повних, необхідних для вихованої людини» [1, с. 7]. Природнича історія, в якій поряд з описами рослин і тварин містилися ідеї про змінюваність видів,

розмноження і розвиток організмів та єдність рослинного і тваринного світу сформувала цілісну природничонаукову картину світу.

Пояснення явищ природи, знання її основних законів сприяють більш раціональному використанню цих законів на користь розвитку суспільства, а також формуванню матеріалістичного світогляду. Розрізняють загальне і спеціальне природознавство. Систематичне вивчення і пізнання основ природних наук і окремих найбільш загальних законів природи здійснювалися в таких напрямках вивчення основ біології, хімії, фізики, математики, астрономії, географію. Формувалися загальні уявлення про різні форми руху матерії, про закони розвитку природи і ін. Загальне природознавство стало об'єктивною потребою учнів професійних і спеціальних учбових закладів, студентів професійних шкіл [1, с. 12]. Спеціальне природознавство здійснювало підготовку фахівців у галузі природних наук для народного господарства. Для науки і освіти здійснювалося в університетах педагогічних, сільськогосподарський, медичних, геологорозвідувальних, а також у деяких технологічних і технічних вищих і середніх спеціальних навчальних закладах. Основними науковими центрами природознавства визначалися університети.

Зокрема, Харківський університет відіграв важливу роль у розвитку природничих наук та виховав цілу плеяду провідних учених. Серед них були і біологи – В. Черняєв, І. Калениченко, П. Степанов, І. Мечніков, брати О. та В. Данилевські, В. Високович, І. Щелков та ін. [2].

Список використаних джерел

1. Георгиевский Л. Свод постановлений и распоряжений по гимназиям и прогимназиям ведомства Министерства народного просвещения. СПб.: Мин. Нар. просвещ., 1888. 299 с.
2. Багалея Д.И., Сумцов Н.Ф., Бузескул В.П. Краткий очерк истории Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805-1905) Х.: Типография университета, 1906. 329 с.

Ніколенко. Н.Ю.

НОВІ ТА ФАУНІСТИЧНО ЦІКАВІ ЗНАХІДКИ ЖУКІВ-ТУРУНІВ (COLEOPTERA, CARABIDAE) В УРБОЦЕНОЗАХ М. ХАРКОВА

Харківський національний педагогічний університет

імені Г. С. Сковороди, Харків

e-mail: nikolenkonatala418@gmail.com

Nikolenko N.Yu. NEW AND FAUNISTIC INTERESTING FINDINGS OF GROUND-BEETLES (COLEOPTERA, CARABIDAE) IN THE URBOCENOSES OF KHARKIV CITY. Some rare species of Carabidae for Left-bank of forest-zone of Ukraine were found in the urbocenoses of Kharkiv: *Laemostenus terricola*, *Pterostichus ovoideus*, *Synuchus vivalis*, *Amara fulva*, *Harpalus laeviceps*, *Harpalus subcylindricus*, *Ophonus diffinis*, *Panagaeus bipustulatus*, *Licinus cassideus*, *Masoreus wetterhalli*. The finds of *M. wetterhalli* (botanical garden of KhNPU, 26.6–17.09.2018 with maximum at ending of June) are most interesting as it is very rare species in Ukraine.

Keywords: *Coleoptera, Carabidae, Kharkiv, new finds, Masoreus wetterhalli.*